

nimi: _____

8.lk. näytelmä, syksy 2025

käsikirjoitus: Annemari Rieppo
ohjaus: Juulia Hakkarainen

Roolit:

Ada:
Emmanuel:
Jonttu:
Selja:
Rehtori:
Opettaja:
Adan äiti:
E:n isä:
E:n äiti:

ENSIMMÄINEN NÄYTÖS

ENSIMMÄINEN KOHTAUS

Emmanuel ja Jonttu istuvat laitoksen pihassa. He väittelevät tietystä videopelistä, kun pihaan astelee koulun univormuun pukeutunut uusi tyttö.

E:

Kuka toi on?!

Jonttu:

Näyttää uudelta.

E:

Ihanko tosi??

Jonttu:

No ite totesit tolleen hölmösti. Jos haluat tietää sen nimen, *kysy*. Älä ihmettele ääneen typeryyksiä.

E:

Jonttu, sä oot hyvä tyyppi, joten annan ton mennä toisesta korvasta sisään ja toisesta ulos. (*demonstroi elehtimällä korviinsa. Katsoo sitten uuden tytön suuntaan*) HEI, SÄ SIELLÄ!

Tyttö kääntyy katsomaan heitä. E viittooo tätä lähestymään.

Uusi tyttö:

Sekotat miut varmaan johonkin rotukoiraan, kultapoju. En tuu luokse kutsusta.

Tyttö astelee kouluun sisään. E katsoo järkytystä teatraalisesti teeskennellen Jonttua.

E:

Kuulitsä miten se puhu mulle?

Jonttu:

Jep. Tykkään siitä heti.

Pojat astelevat sisälle. Uusi tyttö on heti Seljan, heidän luokkatoverinsa, kuulusteltavana.

Selja:

Mie oon Selja, hauska tavata! (*ojentaa kätensä*)

Uusi tyttö (*kättelee Seljaa*):

Hauska huomata, että täällä on fiksujakin yksilöitä. (*katsoo E:tä ja Jonttua, jotka pysähtyvät vähän matkan päähän työistä*). Antaa ehkä vähän osviittaa siitä, ettei tän laitoksen opetuksen taso olekaan niin huono mitä vois uskoa. Mä oon Ada.

(*E astelee lähemmäksi*)

E:

Mä oon Emmanuel. Kaverit kutsuu E:ksi.

Ada:

Ilo tavata. (*sarkastisesti*) Anna kun arvaan, sä oot tän koulun johtaja?

E:

Noh, parempi mun hyvällä puolella on olla kuin väärällä.

Ada:

Niin kait. Onneks mulle ei oo väliä millä puolella on. En aio viipyä pitkään tässä puljussa.

Selja:

Niinkö? Miks?

Ada:

Äidillä on joku työjuttu, joka se on hoidettava täällä. Ja koska siinä voi mennä kuukaudesta puoleen vuoteen, mun oli pakko tulla sen mukaan ja siirtyy... tänne.

E:

Ei tää niin paha paikka ole.

Jonttu:

No siis... ois niitä parempiakin paikkoja. Me ollaan täällä vähän...

Ada:

Väkisin?

Selja, Jonttu ja E nyökkäilevät yhtä aikaa. Ada hymyilee varovaisesti.

Ada:

Ehkä tästä selviää hammasta purren.

Jonttu:

Juu, ei tätä muuten kestä. E tässä on haaveillu jo pitkään normikouluun siirtymisestä.

Ada:
Niinkö?

E:
Porukat pakotti. Eikä sillo oo vaihtoehtoja kieltäytyä.

Ada tutkailee E:tä. E:lle tulee hyvin vaivautunut olo, hän vaihtelee painoa jalalta toiselle ja välttelee tytön katsetta.

Ada:
Sä oot Emmanuel Sääksenpää, eiks vaan? Siun vanhemmat omistaa tän kaupungin.

E:
Entä sitte?

Ada:
Äiti käski varoo sua.

E:
Ja minkäköhän vuoksi?

Koulun kello soi tunnin alkamisen merkiksi. Ada ei kuitenkaan liiku.

Ada:
Kysyppä asiaa porukoiltas, kun seuraavan kerran soittelevat.

ENSIMMÄINEN NÄYTÖS TOINEN KOHTAUS

E istuu huoneessaan Jontun kanssa, kun hänen vanhempansa soittavat videopuhelun.

E:
Saanko edes HETKEN RAUHAA?!
(vastaa puhelimeen ja vääntää kasvoilleen teeskennellyn hymyn) No mutta hei.

E:n äiti:
“No mutta hei”? Noinko sinä tervehdit meitä?

E:n isä:
Tuollaisestako me maksetaan sinne laitokselle?

E (imitoi äitiään):

Hei, Emmanuel Francesco Sääksenpää, kiva nähdä sun kasvoja pitkästä ajasta! Mitä sinulle kuuluu, oletan saanut syötyä?

Että hei vaan, äiti ja isä. Mulle kuuluu tosi hyvää. Mitä nyt tässä raastan juustohöylällä muniani joka päivä näiden itseään täynnä olevien opettajien keskuudessa.

Jonnttu peittää naurahduksen kämmenen taakse. E yrittää vaivoin pitää kasvonsa peruslukemilla.

E:n äiti:

Käytöstavat, nuori mies!

E:

Okei. No kertokaa sit, miks meidän koulun uuden oppilaan mutsi on käskennyt sitä varomaan mua?

E:n isä:

Kuka on tää uus oppilas?

E:

Ada. Sukunimee en tiä.

E:n äiti (*henkäisee teatraalisesti. Jonnttu pyöräyttää silmiään taustalla*):

Ei kai vaan Ada Martinelli?!

E vilkaisee Jonnttua, joka kohauttaa hartioitaan ja muodostaa huulillaan sanat: "Mistä mä voin tietää?!"

E:

Kait. En tiä. Kui?

E:n isä:

Nyt kuuntelet minua, poika. Sinä et missään tapauksessa saa olla tekemisissä sen tytön kanssa. Ymmärrätkö? Hän on pahaa verta.

E:

Pfft. Pahaa verta? Kuka ees puhuu tolleen nykypäivänä?

E:n äiti:

Tämä on vakava asia, Emmanuel! Sinä et saa lähestyä sitä tyttöä.

E:

Taidan siis joutua jo vankileirille, koska oon jutellut Adan kanssa. Mukava mimmi. Hirmu hauska. Ei hirveemmin välitä snobailusta.

E:n isä:
Kielenkäyttö...

E:
On kohdillaan. Kiitti muistutuksesta, padre. Enkä tajua miksi te puhutte noin ilkeästi jostain lapsesta.

E:n isä:
Sen "lapsen" äiti on alusta asti sabotoinut MEIDÄN liiketoimintaa. Joten et missään nimessä saa olla tekemisissä hänen kanssaan.

E vilkaisee Jonttua. Tämä esittää yökkäystä ja sanoo äänettömästi: "Snobit."

E:n äiti:
Lupaa se, Emmanuel!

E:
Joojoo. En tuo häntä perheillalliselle. Va bene.

E:n isä:
Emmanuel...

E:
Eipä noita perheillallisia oo näkynyt aikakausiin. Se on sitä sisäoppilaitoksen elämää. Mut oli tosi rattosaa jutella teidän kaa *piiitkästä* aikaa. Mitä jos pidettäis nää keskustelut näin harvoina, jotta kaikilla ois mukavampaa. Ciao!

E sulkee puhelun ja katsoo Jonttua.

E:
Voidaanks vaihtaa porukoita?

Jonttu:
Kiitos, mutta mieluummin syön vuoden putkeen keittäjä Hillevin kaalisoppaa, jonka se väittää tuovan maailmanrauhan. Mulle se aiheuttaa vaan kolmannen maailmansodan veroiset ilmavaivat.

ENSIMMÄINEN NÄYTÖS KOLMAS KOHTAUS

Ruokalassa E ja Jonttu huomaavat Adan ja Seljan yhteisessä pöydässä. Tytöt ovat selvästi kaverustuneet todella nopeasti, koska he kikattelevat ja näyttävät toisilleen omia vihkojaan.

Selja:

Ihana huomata, että muutkin tykkää tästä pelistä!

Ada:

Joo, mie oon pelannut tätä järkyttävän kauan. Harmi, kun täällä ei oo siihen mahista.

E:

Mihin ei oo mahista?

Tytöt katsahtavat poikia. Selja näyttää piirustuksiaan vihostaan.

Jonttu:

Mite nii ei pysty? Me pelataan tota E:n kanssa päivittäin.

Selja:

No ettekä pelaa.

Jonttu:

Pelataan pelataan! Miks sä luulet, että me kestetään tätä puljua niin hyvin?

Selja:

Koska te ootte hulluja.

Jonttu ja Selja väittelevät. Ada vilkaisee E:tä, joka istahtaa hänen viereensä. Ada kumartuu lähemmäksi E:tä kuiskaamaan.

Ada:

Kauankos noilla on ollut tota peliä?

E:

Alakoulusta saakka. Ne on vaan kavereita.
(*osoittaa Adan piirustuksia*). Ootko ite tehny noi?

Ada: Joo.

E:

Siistejä. Mikä on sun lempihahmo?

Ada:

Sankari, tottakai. Ei se, millä on isoimmat aseet, vaan se joka hiipii varjoissa ja pelastaa päivän kun muut räiskii päättömästi menemään.

E:

Me itse asiassa tarvittais Jontun kaa joku, joka osaa sen homman. Kiinnostasko?

Ada:

Eikös se suututtais isukkia ja äitiä?

E:

Todellakin.

Ada nojaa pöytään ja katsoo E:tä. Jonttu ja Seljakin liittyvät tuijotuskilpailuun.

E:

En nyt haluis kuulostaa nipolta, mutta toi tuijotus kuumottaa.

Selja:

Hyvällä tavalla?

E:

No ei todellakaan.

Selja:

Hyvä. Koska herra Emmanuel Sääksenpää, sä pelaat tulikumalla raudalla, jos lähet isukkia ja äitiä vastaan kapinoimaan. Tiesithän sä, että niillä on katseet joka nurkassa tässä puljussa?

E katsoo ruokalassa olevaa valvontakameraa ja vilkuttaa sinne dramaattisesti.

E:

Moi, äiti ja iskä! Toivottavasti tukehduitte parmesaaniin tätä katsoessanne!

Selja ja Jonttu painavat kasvonsa pöytään peittääkseen naurunsa. Muut oppilaat katsovat heitä paheksuvasti. Ohi kävelevät rehtori ja opettaja pysähtyvät heti kohdalle.

Opettaja:

Herra Sääksenpää, tuo ei ole hyväksyttävää käytöstä.

E:

Anteeks. Mutta mulle sanottiin, että mun porukoilla on silmät joka paikassa tässä hikisessä puljussa.

Rehtori:

Olet oikeassa, nuori mies. Ja niin on minullakin. Tiedän jokaisen asian mitä tässä koulussa tapahtuu. Luen ajatuksesikin, jos niin haluan. Jotta se ei unohtuisi, saat kaksi tuntia jälki-istuntoa.

Rehtori ja opettaja kävelevät pois. E vilkaisee kavereitaan, jotka pidättelevät nauruaan.

E:

Siinä ois voinut käydä *paaaaaaaaljon* paremmin. Ne ois voineet potkii mut pihalle.

Ada:

Tolla menolla saat kohta kengän kuvan persuksiin.

E:

Sitä ei onneks mikään voi rumentaa. *(hän leveilee, kun tytöt pudistelevat päätään. Jonttu läimäisee kädellä otsaansa.)*

Ada:

Milloinkas neropatti kuvitteli, että pystytään pelata, jos istut joka päivä jälkkärissä? Ja lisäksi rehtori on joku hullu stalkkeri?

Jonttu:

Voi kuule, tää antaa meille vaan hyvää aikaa valmistella tilaisuutta.

E:

Neiti Martinelli, kohta näät että tää Sääksenpää osaa oikeesti pelata.

Nelikko lähtee ruokalasta.

TOINEN NÄYTÖS ENSIMMÄINEN KOHTAUS

Kun illalla koulun käytävien valot ovat sammuneet, E ja Jonttu hiipivät poikien asuinsiivestä tyttöjen asuinsiipeen.

Jonttu:

Oon edelleen sitä mieltä, että tässä ois voinut olla jokin *fiksumpi* ratkaisu. Kaikki nää riskit vaan yhen pelin takia. Tietenkään en voi...

Askelet nurkan takaa hiljentävät heidät. E ja Jonttu piiloutuvat varjoihin, kun valvontavuorossa oleva rehtori kävelee ohitse.

Rehtori (lauleskelee):

Satanelkyt päivää vietiin multa,
ja koko pääni räjähtää.
En enää jaksa tätä touhuu,
voisko jo eläkettä miettii?

E ja Jonttu katsovat toisiaan. Molempien katseesta näkee saman: rehtori on hullu. Rehtori häviää. Pojat uskaltavat jatkaa matkaa.

E:

Siis kyllä mä aina tiesin sen olevan seko...

Jonttu:

Rytmi sillä on ainakin hallussa. (*alkaa hyräilemään Sata salamaa -kappaletta*)

E:

Välillä mietin miksi lasken sut parhaaksi kamuksi.

Jonttu:

Varmaan, koska kukaan muu ei siedä sua.

E:

Totta. Mutta siitä voin kiittää porukoita. Enää alle 365 päivää ja oon vapaa niistä. Todella, todella vapaa.

Jonttu:

Siksikö sä haluat hengata Adan kanssa? Koska se tois vapauden nopeammin?

Pojat saapuvat tyttöjen asuinsiipeen ja etsivät Seljan huoneen oven.

E:

Ada on hyvä tyyppi. Ehkä mä näen siinä reitin vapauteen, mutta... (*koputtaa oveen*)
enemmän näen siinä tilaisuuden elää mun näköistä elämää.

Selja avaa oven ja pojat kiiruhtavat sisään. Ada istuu Seljan vuoteella.

Ada:

Luultiin, että jänistätte.

E:

Ei kuulu mun tyyliin. Ootko valmis ottamaan rökityksen vastaan?

Ada ja Selja:

Let's go.

*Nuoret pelaavat. Ilta täytyy naurusta, vitseistä ja yhdessäolosta.
Kesken kaiken E ja Ada ajautuvat keskustelemaan.*

Ada:

Sä oot oikeastaan aika...

E:

Upea? Hurmaava? Mahtava? Komea?

Ada:

Ihan siedettävä. Et lainkaan niin ku vanhempasi.

E:

Ehkä ketään meistä ei pitäisi tuomita meidän vanhempien vuoksi. Me ei heitä valittu, eiks nii?

Ada:

Totta. Äläkä ymmärrä väärin, rakastan mun äitiä, mutta en tajua tätä kilpailuhenkeä, joka sillä on siun porukoiden kanssa.

E:

Samat sanat. Miksei voitais vaan...

Ada ja E yhtä aikaa:

Tulla toimeen keskenämme.

Nuoret hiljentyvät ja hymyilevät varovaisesti toisilleen.

Ada:

Aikuiset ovat kyllä välillä typeriä noiden kaunojensa suhteen.

E:

Todella.

Onko sun äiti muuten koskaan kertonut, miksi ne ei ole väleissä meidän porukoiden kanssa?

Ada:

Joskus vuosia sitten, kun se oli ottanut pari punaviinilasillista liikaa, se kertoi että ne olivat olleet samaa kaveriporukkaa koulussa. *Tässä koulussa*. Meidän rehtorikin oli siinä samassa porukassa mukana. Ne oli kehitellyt jollain kurssilla yhdessä hyvän bisnesidean, mutta sitten sun vanhemmat oli varastanu sen idean, ja esittänyt omanaan. Tai niin ainakin rehtori oli kertonut kirjeessä sille. Sen jälkeen ne ei ollu enää tekemisissä keskenään.

E:

Mahdotonta. Mun vanhemmat on kertonu ihan saman tarinan, MYÖS viinipäissään. Mutta sitä en ymmärrä, miksi ne on molemmat varastanu yhteisen idean.

Ada:

Et sä taidakaan olla niin fiksu kuin luulin. REHTORI on valehdellu niille molemmille! Se on varmaan jo nuorena työntäny nokkansa kaikkien muiden asioihin, ja sitä myötä pilannu meidän vanhempien ystävyuden.

E:

Ei ihmekään, kun mun vanhemmat laittaa niin isoja rahoja koululle joka kuukausi. Ne varmaan kuvittelee olevansa jossain ikuisessa kiitollisuudenvelassa rehtorille.

Ada:

Rehtori on yhtä kiero kuin korkkiruuvi. Tekis mieli etsiä todisteet ja paljastaa koko kuvio. Mutta kukapa meitä uskoisi, liittoutuneita vihollisia.

E hymyilee Adalle merkitsevästi, joka vastaa hymyyn varovaisesti.

Nuoret jatkavat pelaamista. Ilta vaihtuu yöhön, ja lapset siirtyvät takaisin huoneisiinsa.

Rehtori seuraa nurkan takaa.

TOINEN NÄYTÖS TOINEN KOHTAUS

Oppilaat opiskelevat, kunnes rehtori astelee luokkaan.

Jonttu:

Enpä oo ennen nähnyt noin omahyväistä ilmettä...

Jonttu hiljenee, kun luokkaan astelevat E:n isä ja tuntematon nainen. Ada säpsähtää kauemmaksi nähdessään naisen.

Ada:

Äiti! Mitä sä täällä teet?

Adan äiti (*pysyttelee mahdollisimman kaukana E:n isästä*):
Pidän huolen, että tämä laitos ei tee mitään järjettömiä päätöksiä.

E:n isä:

Sinä et tiedä mistään mitään, joten neuvoisin olemaan hiljaa, *neiti* Martinelli.

Adan äiti:

Se on *rouva*, jonka tiedät varsin hyvin, Sääksenpää. Enkä todellakaan pidä sinun tavastasi kovistella koulua. Vaikken minäkään pidä siitä, että tyttäreni pyörii poikasi kanssa...

Rehtori yskäisee.

Rehtori:

Joonas ja Selja, tulisitteko mukaani? Meillä on vakavia asioita, joista keskustella.

Jonttu ja Selja nousevat seisomaan epäröivinä. Myös E nousee ylös, mutta katsoo rehtorin sijaan isäänsä.

E:

Mitä sä oikeen teet?

E:n isä:

Pidän huolen, että tämä koulu muistaa *kuka* täällä maksaa viulut. Ja se tarkoittaa, että niitä oppilaita rankaistaan, jotka ovat tehneet vastoin sääntöjä.

E:

Mitä sääntöjä?! Jonttu ja Selja eivät ole tehneet mitään.

Rehtori:

Paitsi osallistuneet kiellettyihin toimintoihin koulun ulkopuolella.

E:

Niin oon mäkin. Missä mun rangaistus on... *padre?*

Rehtori:

Joonas ja Selja. Viimeisen kerran: mukaani. Nyt.

Jonttu ja Selja kävelevät luokan eteen. E mulkoilee isäänsä.

E:

Tää ei jää tähän. Mä en aio antaa sun kävellä tästä ulos ilman mitään seurauksia.

Ada:

E, älä...

E:n isä:

Neiti Martinelli, jospa pidät puhuttelun tyttarellesi, miten tässä kaupungissa toimitaan.

Poikani ei ole hänen kaverinsa, ei tässä eikä missään elämässä.

Adan äiti:

Sääksenpää luulee itsestään liikoja, jos kuvittelee tuon pelottavan minua. Ei tarvitse huolehtia, me ei kauaa täällä viivytä. Olen kohta saavuttanut sen, mitä olen tullut tekemään.

Olisi kannattanut miettiä, keneltä varastaa.

(huikkaa olan yli kävellessään ulos):

Ada, älä huoli. Ei enää kauaa ja sitte me ollaan ulkona tästä.

Rehtori, Selja, Jonttu, E:n isä ja Adan äiti poistuvat.

E vilkaisee kauhuissaan Adaa.

E:

Mitä sun äiti oikein tarkotti?

Ada:

Että me lähdetään tästä kaupungista, kunhan äiti saa tehtyä viimeisetkin kaupat.

E:

Mun paras ystävä on vaikeuksissa. Jos sun äidin suuruudenhullut kostosuunnitelmat liittyy siihen jotenkin niin...

Ada:

Puhutaan siitä myöhemmin. Selja ja Jonttu tarvitsee meidän apua, ja on korkea aika että meidän vanhemmat kuulee totuuden. Se on ainoa tapa millä tämä hulluus saadaan loppumaan.

E (huokaisee):

Selvä. Sulla on parempi olla joku suunnitelma.

Ada:

Kerron sulle vaikka kädestä pitäen, jos tarvii.

Biisi soi taustalla, Ada ja E menevät rehtorin kansliaan ja kaivelevat arkistoja. He löytävät rehtorin huijauskirjeet vanhemmille, ja pankkitositteita rahoista. A ja E nappaavat paperit kansioon, ja juuri kun he ovat poistuneet huoneesta, rehtori huomaa heidät ja lähtee juoksemaan perään. Hetken päästä perään lähtevät myös molempien vanhemmat.

TOINEN NÄYTÖS KOLMAS KOHTAUS

Biisi jatkuu taustalla. Vanhemmat ja rehtori jahtaavat Adaa ja E:tä torniin/parvekkeelle. Ada ja E seisovat kaiteen vieressä ja aikuiset kauempana.

E:

Älkää tulko lähemmäs!

Ada: (osoittaa rehtoria)

Me tiedetään mitä sä teit!

E:

Ja niin tietää kohta kaikki muutkin, jos te ette päästä Seljaa ja Jonttua takaisin kouluun.

E:n isä:

Mitä te kaksi höpötätte?

Adan äiti:

Nyt kauemmas siitä reunasta, molemmat!

E:n äiti:

Älä sinä ala mun lasta komentelemaan!

Adan äiti:

Pettureiden on parempi pysyä hiljaa.

Rehtori:

Lopettakaa tämä naurettavuus! Mitä niissä papereissa edes on?

Ada:

Ai mitäkö? Vain todisteet sun tekemästä petoksesta.

E:

Sä huijasit meidän vanhempia, veit niiden rahat ja hajotit niiden välit lopullisesti!

Rehtori: *(olevinaan järkyttynyt):*

Siis... siis tuohan on aivan päätöntä! Enhän minä nyt koskaan sellaista tekisi.

Ada: *(osoittaa E:n kädessä olevia papereita)*

Tekisit, ja meillä on siitä todisteet.

Adan äiti: *(katsoo E:n vanhempia)*

Mitä täällä oikein tapahtuu?

Rehtori:

Nämä oppilaat kertovat vain valheita!

Rehtori lähestyy E:tä joka astuu taaksepäin nyt melkein kiinni kaiteessa.

E:

Pysy kaukana!

Rehtori:

ANNA NE PAPERIT TÄNNE!

Rehtori yrittää napata ne. E horjahtaa kaiteen yli. Ada syöksyy tarttumaan E:n käteen ja saa hetkeksi otteen, mutta molemmat horjahtavat ja putoavat.

(loppubiisi)